

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль «Вступ до логопедії»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини

(назва інституту, факультету, відділення)

2015 – 2016 навчальний рік

Робоча програма «Вступ до логопедії» для студентів за напрямом підготовки «Корекційна освіта (логопедія)».

Розробники: Е.А. Данілавичюте, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної психології, корекційної освіти та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від “13” січня 2016 року № 10

Завідувач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти
_____ (О.В. Мартинчук)

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту Людини _____ Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Програма

Модуль I. Науково-теоретичні основи логопедії

Модуль II. Загальна характеристика мовлення в нормі та патології

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Вступ до логопедії»

V. Плани семінарських занять

VI. Завдання для самостійної роботи

VII. Система поточного та підсумкового контролю

VIII. Методи навчання

IX. Методичне забезпечення курсу

XI. Рекомендована література

Основна

Додаткова

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з модулю «Вступ до логопедії» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану для напряму підготовки «Корекційна освіта (логопедія)» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму складено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання. Програма визначає обсяг знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу модулю «Вступ до логопедії», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Метою модулю «Вступ до логопедії» є формування у здобувачів вищої освіти теоретико-методологічних знань про логопедію як науку; всі види порушень мовлення; причини, що їх викликають; шляхи їх подолання та попередження.

Основними завданнями модулю «Вступ до логопедії» є:

- формування категоріальних понять з логопедії;
- надання теоретичних знання щодо загальної характеристики різних мовленнєвих порушень в історичному аспекті, етіології, механізмів, симптоматики, класифікації;
- ознайомлення з анатомо-фізіологічними та психофізіологічними основи мовлення;
- ознайомлення з вікову періодизацію розвитку дитячого організму й мовлення зокрема.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачів вищої освіти повинні:

знати:

- науково-теоретичні основи логопедії;
- актуальні завдання сучасної логопедії;
- анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення;
- вікову періодизацію розвитку дитячого організму;
- причини та механізми мовленнєвих порушень у дітей;
- симптоматику мовленнєвих порушень;
- сучасні класифікації мовленнєвих порушень.

вміти:

- володіти спеціальною науковою логопедичною термінологією;
- визначати актуальні завдання сучасної логопедії;
- робити порівняльний аналіз поглядів різних вчених на етіологію та механізми мовленнєвих порушень;

- орієнтуватися в анатомо-фізіологічних та психофізіологічних основах мовлення;
- визначати стан сформованості мовлення на різних вікових періодах розвитку дитячого організму;
- аналізувати стан сучасної логопедичної допомоги дітям з мовленнєвими порушеннями на основі теоретичного опрацювання спеціальної літератури.

На семінарських заняттях студенти уточнюють, поглиблюють, систематизують, узагальнюють та закріплюють отримані в процесі лекційної та самостійної роботи знання й уміння.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 60 год., з них 14 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 28 год., модульний контроль – 4 год.

Вивчення студентами модулю «Вступ до логопедії» завершується складанням іспиту з навчальної дисципліни «Логопедія».

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	нормативна
	Напрямок підготовки 6.010105 «Корекційна освіта (логопедія)»	
Модулів – 2	Спеціальність:	Рік підготовки
Змістових модулів – 2		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: немає		Семестр
Загальна кількість годин – 60		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-професійний рівень <u>перший (бакалаврський)</u>	Лекції
		14 год.
		Практичні, семінарські
		14 год.
		Лабораторні
		-
		Модульний контроль
		4 год.
		Самостійна робота
		28 год.
		Вид контролю:

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських, практичних	Індивідуальна робота	Самостійна робота з підготовки до екзамену	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль 1. Науково теоретичні основи логопедії									
1.	Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	8	4	2	2			4	
2	Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	8	4	2	2			4	
3.	Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»	10	4	2	2			6	
	Модульний контроль	2							2
Разом		28	12	6	6			14	2
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика мовлення в нормі та патології									
4.	Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення.	8	4	2	2			4	
5.	Вікова періодизація розвитку дитячого організму.	8	4	2	2			4	
6.	Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень.	14	8	4	4			6	
	Модульний контроль	2							2
Разом		32	16	8	8			14	2
Разом за навчальним планом		60	28	14	14			28	4

ІІІ. ПРОГРАМА ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЛОГОПЕДІЇ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

Науково-теоретичні основи логопедії

Лекція 1. Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

Логопедія як наука про розлади мовлення, про методи їх попередження, виявлення та подолання засобами спеціального навчання та виховання. Значення терміну “логопедії”. Об’єкт і предмет, мета і завдання логопедії як науки. Загальнодидактичні і спеціальні принципи навчання, методи логопедії. Логопедичні форми впливу. Зв’язок логопедії з іншими науками та їх значення для розвитку теорії і практики логопедії. (2 години)

Семінарське заняття 1. Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії». (2 години)

Лекція 2. Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

Теорія мовлення і мовленнєвої діяльності як психологічне підґрунтя логопедії: види реалізації мовлення та мовленнєвої діяльності, мовлення у контексті психічного розвитку організму дитини, поліфункціональний характер мовлення, сутність та співвідношення понять «мова» та «мовлення», поняття про механізм мовленнєвої здатності, форми мовлення, основні аспекти звичайного мовленнєвого розвитку, вплив мовлення на психічний розвиток дитячого організму. (2 години)

Семінарське заняття 2. Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії». (2 години)

Лекція 3. Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»

Уявлення про фонологічну систему мови, вчення про складну структуру мовленнєвої діяльності та процес породження мовленнєвого висловлювання як лінгвістичне підґрунтя логопедії: поняття про сукупність фонем певної мови в їхніх взаємозв’язках, основні фази у контексті структури мовленнєвої діяльності, модель формування мовленнєвого висловлювання, сутність структурного, функціонального та когнітивного аспектів мовленнєвої діяльності. (2 години)

Семінарське заняття 3. Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії». (2 години)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ

Загальна характеристика мовлення в нормі та патології

Лекція 1. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення

Акт мовлення – узгоджена робота системи органів (центральна та периферична частини мовленнєвого апарату). Онтогенез мовлення у контексті психомоторного розвитку організму дитини. (2 години)

Семінарське заняття 4. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення. (2 години)

Лекція 2. Вікова періодизація розвитку дитячого організму

Періоди розвитку дитини. Характеристика сенсомоторного, мисленнєвого, емоційно-соціального розвитку, ігрової діяльності дитини у контексті становлення мовленнєвої функції. (2 години)

Семінарське заняття 5. Вікова періодизація розвитку дитячого організму. (2 години)

Лекція 3. Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень

Причини мовленнєвих порушень /біологічні і соціально-психологічні, органічні і функціональні, центральні і периферичні/. Розмежування «первинних» мовленнєвих розладів, спричинених поразкою або дисфункцією мовленнєвих механізмів, від «вторинних», які спостерігаються у дітей з порушеннями інтелекту, сенсорної сфери тощо. Короткі відомості про поширеність мовленнєвих патологій. (4 години).

Семінарське заняття 6. Етіологія мовленнєвих порушень. (2 години)

Семінарське заняття 7. Класифікація мовленнєвих порушень. (2 години)

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ЛОГОПЕДІЇ»

Разом: 60 год., з них 14 год. – лекції, 14 год. – семінарських заняття, самостійна робота –28 год., модульний контроль – 4 год.

Кількість балів за семестр	129 балів					
Модулі	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Науково-теоретичні основи логопедії (76 балів)			Загальна характеристика мовлення в нормі та патології (78 балів)		
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бал)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (2 бали)
Теми лекцій	Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»	Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення.	Вікова періодизація розвитку дитячого організму.	Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень.
Семінарські заняття	3+15 балів			4+20 балів		
Теми семінарських занять	Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»	Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»	Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення.	Вікова періодизація розвитку дитячого організму.	Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень.
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Всього: 129 балів. Розрахунок коефіцієнту: 129:100 = 1,29					

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Науково-теоретичні основи логопедії

Тема 1. Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

1. Логопедія як наука про розлади мовлення, про методи їх попередження, виявлення та подолання засобами спеціального навчання та виховання.
2. Значення терміну “логопедії”.
3. Об’єкт і предмет, мета і завдання логопедії як науки.
4. Загальнодидактичні і спеціальні принципи навчання, методи логопедії.
5. Логопедичні форми впливу.
6. Зв’язок логопедії з іншими науками та їх значення для розвитку теорії і практики логопедії.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

Тема 2. Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

1. Теорія мовлення і мовленнєвої діяльності як психологічне підґрунтя логопедії.
2. Види реалізації мовлення та мовленнєвої діяльності.
3. Мовлення у контексті психічного розвитку організму дитини.
4. Поліфункціональний характер мовлення.
5. Сутність та співвідношення понять «мова» та «мовлення».
6. Поняття про механізм мовленнєвої здатності.
7. Форми мовлення.
8. Основні аспекти звичайного мовленнєвого розвитку.
9. Вплив мовлення на психічний розвиток дитячого організму.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

Тема 3. Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»

1. Уявлення про фонологічну систему мови.
2. Вчення про складну структуру мовленнєвої діяльності та процес породження мовленнєвого висловлювання як лінгвістичне підґрунтя логопедії.
3. Поняття про сукупність фонем певної мови в їхніх взаємозв’язках.
4. Основні фази у контексті структури мовленнєвої діяльності.
5. Модель формування мовленнєвого висловлювання.
6. Сутність структурного, функціонального та когнітивного аспектів мовленнєвої діяльності.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Загальна характеристика мовлення в нормі та патології

Тема 1. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення

1. Акт мовлення – узгоджена робота системи органів (центральна та периферична частини мовленнєвого апарату).
2. Онтогенез мовлення у контексті психомоторного розвитку організму дитини.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

Тема 2. Вікова періодизація розвитку дитячого організму

1. Періоди розвитку дитини.
2. Характеристика сенсомоторного, мисленнєвого, емоційно-соціального розвитку, ігрової діяльності дитини у контексті становлення мовленнєвої функції.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

Тема 3. Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень

1. Біологічні причини мовленнєвих порушень.
2. Соціально-психологічні причини мовленнєвих порушень.
3. Органічні і функціональні причини мовленнєвих порушень.
4. Центральні і периферичні причини мовленнєвих порушень.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

Тема 4. Класифікація мовленнєвих порушень

1. Розмежування «первинних» мовленнєвих розладів, спричинених поразкою або дисфункцією мовленнєвих механізмів, від «вторинних», які спостерігаються у дітей з порушеннями інтелекту, сенсорної сфери тощо.
2. Поширеність мовленнєвих патологій.

Основна література: 1, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 5.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

Науково-теоретичні основи логопедії

Тема 1. Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

Скласти схему «Зв'язок логопедії з іншими науками» та розкрити їх значення для розвитку теорії і практики логопедії.

Тема 2. Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії»

Підготувати презентацію на тему: «Основні аспекти звичайного мовленнєвого розвитку».

Тема 3. Логопедія як наука. Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії»

Скласти модель формування мовленнєвого висловлювання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Загальна характеристика мовлення в нормі та патології

Тема 1. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення

Підготувати конспект з формування мовлення у процесі онтогенетичного розвитку дитини з опорою на Логопедію: Підручник для вищої школи / за ред. проф. М.К. Шеремет. – К.: «Слово», 2010

Тема 2. Вікова періодизація розвитку дитячого організму

Підготувати конспект сенсомоторного, мисленнєвого розвитку дитини з опорою на Логопедію: Підручник для вищої школи / за ред. проф. М.К. Шеремет. – К.: «Слово», 2010

Тема 3. Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень

Скласти алгоритм розмежування «первинних» мовленнєвих розладів, спричинених поразкою або дисфункцією мовленнєвих механізмів, від «вторинних», які спостерігаються у дітей з порушеннями інтелекту, сенсорної сфери тощо.

Карта самостійної роботи

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні основи логопедії		
Тема 1-3. Предмет, завдання, методологічні основи курсу «Вступ до логопедії». Логопедія як наука. Психологічні основи курсу «Вступ до логопедії». Лінгвістичні основи курсу «Вступ до логопедії».	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	15
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика мовлення в нормі та патології		
Теми 4-6. Анатомо-фізіологічні та психофізіологічні основи мовлення. Вікова періодизація розвитку дитячого організму. Етіологія та класифікація мовленнєвих порушень.	Семінарські заняття, модульний контроль, залік	15
Разом 30 балів		

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення здобувача першого (бакалаврського) рівня з дисципліни «Вступ до логопедії» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності здобувачів вищої освіти з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у Європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 7.1, табл. 7.2.

Таблиця 7.1

**Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни
«Вступ до логопедії»**

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекції (1 бал)	7
2.	Відвідування семінарського заняття (1 бал)	7
3.	Робота на семінарському занятті (5 балів)	35
4.	Виконання модульної контрольної роботи (25 балів)	50
5.	Виконання завдання для самостійної роботи (5 балів)	30
	Підсумковий рейтинговий бал	129
$129:100=1,29$. Здобувач вищої освіти набрав X балів; Розрахунок: $X: 1,29=XX$ балів. XX балів+бали за залік=Загальна кількість балів		

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувача першого (бакалаврського) рівня застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 7.2

**Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські
оцінки ECTS**

Рейтингов а оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
B	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Сума отриманих студентом балів в інтервалі від 1 до 60. Якщо студент набрав менше 35 балів, він не допускається до складання іспиту.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача вищої освіти на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою перевіряються викладачем. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- ✓ *Словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ презентації теоретичного матеріалу в Power Point
  - роздаткові – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
  - *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
  - *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ матеріали для самостійної роботи студента під час семінарських занять;
- ✓ контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ тести
- ✓ РКР

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Беккер К.П., Совак М. Логопедия. – М: Медицина, 1981.
2. Винарская Е.Н. Дизартрия. – М., 2005.
3. Ипполитова А.Г. Открытая ринолалия /Под ред. О.Н. Усановой. – М., 1983.
4. Конопляста С.Ю. Ринолалия. Причины, механизмы, основные формы нарушения //Педагогика та методики: спеціальні. Зб. наук. праць – К., 2000.
5. Логопедия: Учеб. пособие для студ. пед ин-тов по спец. Дефектология /Л.С. Волкова, Р.И. Лалаева, Е.М. Мастюкова и др.; под ред Л.С. Волковой – М., 2006.
6. Косякова О.О. Логопсихология: учеб. пособие / О.О. Косякова. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 254 с.
6. Гомзяк О. С. Говори правильно в 5 – 6 лет. Конспекты фронтальных занятий I периода обучения в старшей логогруппе / О. С. Гомзяк. – М.: Издательство ГНОМ, 2009. – 128 с. – елек. Вар
8. Логопедия: Підручник для вищої школи / за ред. проф. М.К.Шеремет. – К.: «Слово», 2010. -376с.
9. Мастюкова Е.М. Ребенок с отклонениями в развитии: ранняя диагностика и коррекция. – М., 1992. – 95 с

Додаткова:

1. Буденная Т. В. Логопедическая гимнастика: Методическое пособие. — СПб.: ДЕТСТВО-ПРЕСС, 2001.— 64 с. — елек. вар.
2. Мартинчук О. В. Основы корекційної педагогіки : навч.-метод. посіб. Для студентів напряму підготовки «Дошкільна освіта». — К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. — 288 с.
3. Мамедов А.А. Врожденная расщелина неба и пути ее устранения. — Екатеринбург, 1998.
4. Пиэтин Х.А. Использование пособий в послеоперационной работе с детьми, страдающими ринолалией //Дефектология. - №5. - 1971. -№3.
5. Поваляева, М. А. Полный справочник. Настольная книга логопеда. / М. А. Поваляева. - М.: АСТ: Астрель: Полиграфиздат, 2010. - 608 с.